

ULUSLARARASI ŞIRNAK VE ÇEVRESİ SEMPOZYUMU
(14–16 Mayıs 2010)

INTERNATIONAL ŞIRNAK AND ITS VICINITY
SYMPOSIUM
(14–16 May 2010)

SEMPOZYUM BİLDİRİLERİ
SYMPOSIUM PAPERS

EDİTÖR
Yrd. Doç. Dr. M. Nesim DORU

ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ
ULUSLARARASI ŞIRNAK VE ÇEVRESİ SEMPOZYUMU
1

ISBN : 978-605-88496-0-0

www.sirnak.edu.tr
e-posta: sempozyum@sirnak.edu.tr

Redaksiyon : Harun Takçı

Yapım - Baskı :

MRK Baskı ve Tanıtım Hizmetleri Ltd. Őti. Örnek Oto Sanayi Sitesi 1254. Sokak No:2
OSTİM / ANKARA Tel : 0312 354 54 57 Faks : 0312 385 79 05

Birinci Baskı :

2000 Adet

Basım Yeri – Tarihi :

Ankara – 2010

Uluslararası Őirnak ve evresi Sempozyumu Bildirileri: Editör M. Nesim Doru
Őirnak Üniversitesi Yayınları 2010 / 1246 Sayfa
Dizin ve kaynakça var.

ISBN : 978-605-88496-0-0

Kitabın içindeki makalelerden makale sahipleri sorumludur. Kullanım hakları Uluslararası Őirnak ve evresi Sempozyumu yetkili organlarına aittir. İzinsiz alıntı yapılamaz.

KUR'AN VE ARKEOLOJİ IŞIĞINDA NUH TUFANI

Ekrem SARIKÇIOĞLU*

ABSTRACT

In the Torah it is expressed that the aim of the Noah's Flood is to save the world from the oppression of semi-human-semi-angel creatures. The Qur'an gives the different aim for the Noah's Flood. Noah's Flood happened in order to punish Noah's People, who rejected the doctrine of Tawhid (monotheism) from Qur'anic perspective.

According to the narration of Torah, Noah's Flood happened in universal level. The Qur'an does not regard Noah's flood as universal catastrophe but it considers it as a regional and local level. The center of Noah's Flood is Iram, which includes today's Palestinian region. According to the Torah, the center of Great Flood is not Iram, it is Mesopotamia.

Dünya tarihine baktığımızda yerkürenin pek çok bölgelerinde çeşitli zamanlarda büyük su baskınları ve tufanları olduğunu görür ve bunların efsanelerine rastlarız. Bunların en meşhurlarından biri Nuh Tufanı'dır. Tevrat ve Kur'an'da anılması, yaygınlaşmasına ve asırlar boyu canlı kalmasına sebep olmuştur. Hatta zamanla Nuh tufanı hikâyesi, dünyanın başka bölgelerindeki tufan olaylarının hikâyeleriyle de karışmış, özleştirilmiştir. Konuyu daha önce de ele almış ve bir makale olarak İslami Araştırmalar Dergisinde (9. cilt, 1996 yılı 1-4 sayılarında) yayınlamıştım. Aradan geçen zamanda kanaatimde bir değişiklik olmamakla birlikte, Tevrat anlatımında o gün gözümünden kaçan veya o gün dikkatimi çekmeyen hususların olduğunu da fark ettim. Bu tebliğimde temel görüşlerimi dile getirmekle birlikte, eksik kalan bilgi ve görüşlerimi de tamamlamak istiyorum.

Konuyla ilgili sorunların başında Kutsal kitaplarda geçen Tufan olayıyla, dünyanın çeşitli kültür bölgelerinde meydana gelen büyük su baskınlarının, felaketlerinin ayırım yapmadan ele alınması veya aynı olayın tezahürleri imiş gibi bir sentezle açıklanmak istenmesi veya Nuh Tufanına irca edilmek istenmesi zihin bulanlıklarına sebep olmaktadır. Bu yöntem hem ilahiyatçıların, hem de arkeolog ve jeologların kafasını karıştırmaktadır. Örneğin bazı jeoloji araştırmacıları, Karadeniz'in oluşum teorisini¹ Nuh Tufanı ile yorumlamaya çalışmaktalar ki, meydana geliş tarihleri arasında yaklaşık 4-5 bin yıl bulunmaktadır. Yine Mezopotamya, Dicle ve Fırat havzalarında meydana gelen, jeolojik olaylar ve su baskınlarını² Nuh tufanı ile aynileştirmek doğru olmasa gerek. Bunları birbirinden ayırmakta yarar olduğu kanaatindeyim. Tebliğimde kutsal kitaplarda zikredilen Tufan olayı üzerinde durmak istiyorum.

* Prof. Dr. Ekrem Sarıkçıoğlu, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Isparta.

¹ Yüksel, Mustafa, "Karadeniz, Nuh Tufanı ile Oluşturdu", www.zaman.com.tr/haber.do?Haberno=679389, 20.12.2009.;

² Özdoğan, Mustafa, "Büyük Sırrın Arkeolojik Keşfi: Nuh Tufanı", www.kesfetmekicinbak.com/arkeoloji/03844/20.12.2009, ss.1-4.

Tufan'ın Sebebi:

Kur'an ile Tevrat arasında Tufan olayının sebebi hakkında ki ilâhî irade değerlendirmelerinde görüş farklılıkları vardır. **Kur'an** Tufanın sebebini, Nûh Kavmi'nin tebliği reddetmesi ve Hz. Nûh'u da öldürmek için kavmin ileri gelenlerinin aralarında anlaşmalarına; Hz. Nuh'un inanmayan kavmin yok edilmesi için Allah'a dua etmesine bağlamaktadır³. Duanın kabulü Nuh kavminin helâkine sebep olmuştur.

Tevrat'a göre ise⁴, Nuh öncesi dönemde semâvî varlıklar (Tevrat ifadesiyle: Tanrı Oğulları; cinler, şeytanlar) Âdem kızlarının güzelliğine hayran kalırlar, âşık olurlar ve yeryüzü kızlarıyla, yâni insanlarla evlenirler. Bunların zürriyetinden bedenlerinin üçte ikisi tanrı, üçte biri insan, devler veya çok iri vücutlu melez varlıklar; Yunan mitolojisinde de tasvir edilen yarı tanrı yarı insan varlıklar dünyaya gelir. Bu dev, şeytanî varlıklar dâima kötülük düşünürler ve yeryüzünde bozgunculuk ve zorbalık yaparlar, kan dökerler. Hatta olağanüstü güçleriyle buldukları şehrin kralları, hükümdarları olurlar. Eski Ahid Apokriflerinden Henoch⁵ (İdris) kitabına göre, gökten ateşi ve silah yapımında kullanılan mâdeni kullanmayı da öğrenirler ve yaptıkları kesici aletlerle etrafa zulüm saçarlar. Zaten cennette yasak meyveyi yemekle günahkar olan Âdem ve Havva'nın melez zürriyetinin bu hâli Tanrıyı üzer, Tanrı insanları ve diğer canlıları yarattığına pişman olur. Canlıları yok etmeğe karar verir. Sadece Nuh ailesi Tanrı katında lûtf bulur, lânet kararının dışında kalır.⁶ Yeryüzünü kaplayan Tufan felaketiyle gemi de taşınanlar dışında kalan tüm canlılar yok olur. Fakat felâket manzarasını gördükten sonra Tanrı bu defa da pişman olur ve bir daha böyle bir şey yapmamaya söz verir⁷. Gemide taşınan Nuh âilesinden ve hayvanlardan insanlık ve hayvanlar ikinci defa yeryüzünde çoğalırlar.

Kur'an bu konuda ehli kitapla tartışmayı gereksiz görerek, ayrıntıların tartışmasına girmeyi doğru bulmamış, tartışma sorunlarını istikbalin ilim adamlarının aklına ve ilmî araştırmalarına bırakmıştır. İnananlar arasında gereksiz polemigi arzu etmemiştir.

Konuya arkeoloji ve tabiat tarihi yönünden bakarsak, Tevrat'ın bu iddialarını onaylamadığı görülür. Günümüz jeoloji ve arkeoloji bilimleri dünyanın hiçbir yerinde bu insan azmanı varlıkların kalıntılarına rastlamamıştır. Günümüz insanlığının genetik yapıları yeryüzünde yaşayan tüm insanların aynı kökten geldiklerini göstermektedir. Zamanımızdan beş-on bin sene öncesi gibi yakın dönemlerde yaşamış, zürafalarla, mamutlarla, dinazorlarla boy ölçüşen insan azmanı dev varlıkların iskeletlerine; Tevrat haberlerini belgeleyen kanıtlara rastlamamıştır.

Ancak efsanenin kültürel etkilerine günümüz insanları arasında sıkça rastlıyoruz. Nitekim ülkemizdeki halk hikâyelerinde cin ve insan evliliklerinden meydana gelen çocukların varlıkları veya evlilikleri hakkında söylentiler, masallar yaygındır, ayrıca böyle evliliklerinin olduğunu iddia eden erkek ve kadınlara psikiyatri kliniklerinde de sıkça rastlanmaktadır. Yine Cin ve cin tutukluğu hikâyeleri dünyanın her tarafında olmakla birlikte, dev insan varlıklarına masal ve efsaneler dışında hiçbir yerde rastlanmamaktadır. Tufanın meydana geldiği tahmin

³ A'raf,64.Hud, 25-49; Nûh, 21-24.

⁴ Tevrat, Yaratılış-6/2 "İlahî varlıklar (Tanrı Oğulları, melekler) insan kızlarının güzelliğini görünce beğendikleriyle evlendiler...4. İlahî varlıkların insan kızlarıyla evlenip çocuk sahibi oldukları günlerde ve daha sonra yeryüzünde Nefiller (Devler, iri vücutlu insanlar) vardı. Bunlar eski çağ kahramanları, ünlü kişilerdi. Rab baktı, yeryüzünde insanın yaptığı kötülük çok, akli fikri hep kötülükte. 6. İnsanı yarattığına pişman oldu. Yüreği sızladı. Yarattığı insanları, hayvanları, sürüngenleri, kuşları yeryüzünden silip atacağım, dedi, çünkü onları yarattığına pişman oldum. 8. ama Nuh Rab'in gözünde lütuf buldu..."

⁵ Asasel, <http://wikipedia.org/wiki/azazel>, 07.01.2010.

⁶ Yaratılış, VI/8.

⁷ Yaratılış (Tekvin), VIII/21-22.

edilen dönemlerde de, (M.Ö. 3.- 4.bin yıllar) dünyanın çeşitli yerlerinde insanların normal hayatlarını sürdürdüklerine dair tarihi ve arkeolojik belgeler de yaygın olarak bulunmaktadır.

Hız. Nuh'un Yaşadığı Bölge Ve Muhtemel Olay Yeri.

a. Kur'an'da Hz. Nuh'un dünyanın hangi bölgesinde yaşadığına, Tufan'ın nerede meydana geldiğine dair açık bir bilgiye rastlanmaz. Talmud ve Tevrat haberlerinde ise Hz. İbrahim'in Tufan sonrası Hz. Nuh'un Ur'daki çiftliğinde doğduğu, Nuh'un yanında büyüdüğü ve büyük dedesi Nuh vefat ettiğinde 15 yaşında olduğu rivayet edilir.⁸ Tevrat ehli bu rivayetlere dayanarak, Tufan'ın da Mezopotamya'da olduğunu düşünmektedir. Son asırlarda gelişen Ortadoğu arkeolojisinin ortaya çıkardığı edebi tufan efsaneleri (Sumerlilerde: Ziusudra; Asurlularda: Utnapiştim; Hitit ve Ugarit versiyonları gibi) bölgesel tarihi belgeler olarak değerlendirilmek istenmektedir. Hikayenin Hz. Musa ve sonrası dönemlerinde tüm Orta Doğu'da bilindiği anlaşılmaktadır. Babil Esareti sonrası Ezra ve ekibince redakte edilen Tevrat metninde de efsanenin gölgelerine rastlanmaktadır.⁹ Nitekim Ur'da yapılan kazılarda rastlanan su baskını izleri Batı Kültürlü arkeologlar tarafından hemen Tufan izleri olarak yorumlamıştır.¹⁰ Müslüman tefsirciler de Yüzyılların geleneksel rivayetlerine ve Batılı arkeologların yorumlarına sempatiyle bakmışlardır. Hatta Sumer Kralları listesinden bahseden bir belgenin bulunması ve Sumer tarihini Tufandan önce ve Tufandan sonra diye ikiye ayırması¹¹, Hz. Nuh'la ilişkilendirilmiştir.¹² Her ne kadar bu kitabelerin yazılış tarihleri Nuh Tufanı'ndan 1500-2000 yıl sonra da olsa.

Ancak bu rivayet ve sentezler, Kur'an ruhuna uymamaktadır. Kur'an'a göre Hz. Nuh'a karşı çıkan, muhalefet edenler kavmin ileri gelenleridir. Onu delilikle ve ölümle tehdit edenler çok tanrıca kavmin ileri gelenleridir. Eğer bölgede herhangi bir krallık ve benzeri bir otorite olsaydı, Hz. İbrahim'de ve Musa'da olduğu gibi Hz. Nuh'a tehdit hükümdardan gelirdi, çünkü eski çağların (Mezopotamya) hükümdarları rahip krallardı. Tehdit bir hükümdardan gelmediğine göre, Hz. Nuh'un yaşadığı bölgenin de henüz krallıkların kurulmadığı, bulunmadığı bir yöre olduğu anlaşılıyor ki, bu bölgenin Mezopotamya olması mümkün değildir. Çünkü o dönemlerde Mezopotamya'da krallıklar vardı, Hatta Kral Etana bazılarını hakimiyeti altında birleştirmişti. Halbuki Hz. Nuh'un yaşadığı bölgede krallıkların bulunduğu dair, Tevrat'ta da bir işaret yoktur. Tevrat'a göre yeryüzünde Nuh ailesi dışında kimse kalmadığına göre, Tufan sonrası, insandan boşalan bu bölgede krallıklar nasıl ortaya çıkmış olabilir? Krallıkların da olmaması gerekir! İddiacı arkeolog ve Tevrat inananlarının konuyu bu yönüyle de düşünmeleri gerektiği kanaatindeyim.

Halbuki Ansiklopedik Tarihi bilgilere göre, M.Ö. 3000 yıllarında bölgede en az 12 kent devleti bulunuyordu ve bu kent devletleri krallarla idare ediliyorlardı. Günümüze ulaşan Sümer kral listelerine göre, Tufandan önce sekiz kralın hüküm sürdüğü belirtilir. Tufandan sonra ise, çeşitli şehir hanedanları diğerleri üzerine hâkimiyet kurmuş, birleşik kent devletleri ortaya çıkmıştı. Birleştirici rol oynayan ilk kral, Kiş Hükümdarı Etana (M.Ö.2800) idi. Daha sonra da Kiş, Uruk, Ur ve Lagaş üstünlük için aralarında savaşmışlardı. Bu yüzden zayıflayan Sümer halkı, önce Elamların (M.Ö. y.2530-2450) sonra da Akadların hakimiyetleri altına girmişlerdi.¹³

⁸ Tekvin, XI,26; Talmud, 31 vd.

⁹ Kılıç, Muharrem, "Nuh Tufanı", www.turkdirlilik.com/Bilgimece/Turkoloji/Kultur/MKilic0043.htm, 20.12.2009, ss.1-5.

¹⁰ Childe, V. Gordon, Doğu'nun Prehistoryası, Çev. Şevket A. Kansu, 2. Baskı Ankara 1971, s.113 vd., 131.

¹¹ "Sumer", Ana Britanica, C.20, s.187.

¹² Kılıç, "Nuh Tufanı", www.turkdirlilik.com/Bilgimece/Turkoloji/Kultur/MKilic0043.htm, 20.12.2009, ss.1-5.

¹³ "Sumer", Ana Britanica, c.20, s.187.

Yâni Hz. Nuh'tan önceki ve sonraki dönemlerde Mezopotamya da krallıklar vardı; Kur'an da anlatılan Tufan olayında ise, Nuh'un yaşadığı bölgede kralların olmadığı anlaşılıyor. Tevrat'ta da kralların olduğuna dair hiçbir ize, rastlanmıyor. Bu durum Nuh Tufanı merkezinin Mezopotamya olmadığını gösteriyor. Zaten Tevrat'ın ifade ettiği gibi tufan evrensel olsaydı, tüm canlıların öleceğine göre, yüzyıllar boyu ne Mezopotamya'da ve ne de dünyanın diğer bölgelerinde insanların olmaması gerekirdi. Özellikle bölgenin Mezopotamya olduğunu düşünenlere göre, Nuh Kavminin de Sümerliler olması gerekirdi ki, teolojik ve tarihi yönden çelişkilerle dolu bir varsayımdır.

b. Kanaatimizce Kur'an'daki en kuvvetli mekân işareti, yok olan Nuh kavminin topraklarına **Âd** kavminin mirasçı¹⁴ kaldığı ve merkezlerinin de "**İrem**"¹⁵ olduğu haberiştir. İrem'den Tevrat'ta da söz edilir.¹⁶ İrem bölgesi Kur'an'a göre Hz. Nuh'un yaşadığı bölgenin merkezidir. Ancak İrem'in neresi olduğu hakkında Müslümanlar arasında çeşitli görüşler ortaya çıkmıştır. Sözlü rivayetlere dayanan genel kanata göre, Yemende Umman Denizi sahilindeki tarihsel şehir kalıntılarının İrem olabileceği zannı gibi, Filistin bölgesi zannı da vardır. Tamamen sözlü rivayetlere dayanan spekülasyonların konuya ışık tuttuğu kanaatinde değilim. Tevrat arkeolojisiyle ilgili günümüz araştırmaları, bu yerleşim yerinin (İram veya İrem'in) Güney Filistin'de Lût Gölü'nün güneybatısındaki "**Edom**" bölgesinde olduğunu söylüyor, yer tespitinde bilim adamları arasında ihtilaf yoktur.¹⁷

c. Tufan izlerine gelince: Bölgede yapılan arkeolojik araştırmaların sonuçlarına göre, M.Ö. 2700 yıllarında Batı Ürdün'ün, Şeria Nehri batısının birden bire insanlardan tamamen boşaldığı, müteakip yüzyıllarda bölgede ıssızlık hakim olduğu dikkati çekmektedir. Arkeologlar bu ıssızlığı açıklamakta güçlük çekiyorlar. Ancak bölgeye bir müddet sonra yeni göçlerin geldiği ve bunların boy-bos bakımından daha iri vücutlu, göreğimli insanlar oldukları, muhtemelen Kafkaslardan veya Balkanlardan bu kimsesiz, boş topraklara göç etmiş olabilecekleri düşünülüyor.¹⁸ Hatta bunların kısa bir müddet sonra asimile edilip kaybolduklarını da ilave ediyorlar ki, Ad kavminin başına gelenlerin bir işareti olabilir. Bu keşifler Kur'an'ın anlattığı Nuh kavmi topraklarının mirasçısı olan Ad kavminin Kur'an'daki "*...size yaradılıştta onlardan ziyade boy-bos (ve kuvvet) verdi...*"¹⁹ özelliğine uygun düşüyor. Pazılın dağınık parçaları bir araya gelince, görüntü daha çok netleşiyor; Nuh ve Ad kavimlerinin yaşadığı bölgenin İrem merkezli Edom bölgesi olduğu kanaatini güçlendiriyor.

Tufan'ın Etki Alanı

Tevrat'a²⁰ ve Talmud'a²¹ göre Tufan tüm yeryüzünü kaplamış, yeryüzünün tüm dağları da aylarca su altında kalmıştır. Daha sonra yavaş yavaş sular çekilmeye, sıcak rüzgârlar esmeye başlamış ve aylar sonra dünyanın en yüksek tepelerinden başlamak üzere karalar görünmüştür. Toprağın kurummasından sonra Hz. Nuh gemiden âilesini ve gemiye aldığı hayvanları dışarı çıkarmıştır.²²

Kur'an'ı Kerim "*Onun âyetlerimizi yalanlayan kavminden biz öcünü aldık. Hakikat onlar kötü bir kavimdiler. Biz işte topunu birden boğduk*" (Enbiya, 77) buyuruyor ki, bu ifadeden Tufan'ın Tevrat'ın dediği gibi yeryüzünün tüm insanlarını ve hayvanlarını (Tekvin, VII, 17-23) değil, yalnız Nuh'a inanmayan kavmin inanmayan insanlarını yok ettiği anlaşılıyor. İsra,

¹⁴ Araf, 69.

¹⁵ Fecr, 7.

¹⁶ Tevrat, Tekvin, 36, 43; 1. Tarih I,54.

¹⁷ Davis, John D. , The Westminster Dictionary of the Bible, Philadelphia 1944, s.267.

¹⁸ Vauk, Roland de, The Early History of İsrail, London 1978, s.45 vd.

¹⁹ Araf, 69.

²⁰ Tekvin, VII,20-24.

²¹ Talmud, 26.

²² Tekvin, VIII.

15 âyeti de “*Biz elçi göndermedikçe azab edici değiliz*” prensibi ile, Tufan etkisinin yalnız Tanrı ve emirlerini yalanlayan Nuh Kavmiyle sınırlı olduğuna ışık tutmuş oluyor. Yani Nuh kavminin yerleşim bölgesi dışındaki canlılara hiç bir zarar gelmediği anlaşılıyor.

Ayrıca Kur’an, İsrail Oğullarından ve peygamberlerinden bahsederken “*Ey Nûh ile beraber taşıdığımız kişilerin soyu*” (İsra, 3), demekle onlara verdiği değeri anlatırken, diğer yönden yeryüzünde, gemide zürriyetleri taşınmayan, Tufan felaketine muhatap olmayan, Nuh’un ve kavminin soyundan olmayan milletlerin de bulunduğu işaret etmiş oluyor. Tufan’ın bölgeselliğini açıklamış ve Tevrat’ın ilgili sözlerini tashih etmiş, düzeltmiş oluyor.

a. Gemiye Alınan İnsanlar:

Tevrat, gemiye ilâhi emir gereği sadece Hz. Nuh ve âilesinin alındığını söyler ki, bunlar Hz. Nuh ve karısı (Hz. İdris’in kızı Naamah), üç oğlu Ham, Sam, Yafes ve karıları (bunlar Hz. İdris’in oğlu Methusaleh’in üç kızıdır (Talmud, 25) toplam sekiz kişilerdir.²³ Yine Tevrat’a göre bunların dışındaki yeryüzünün tüm insanları ölmüşlerdir. Bugünkü insanlar, insanlığın Hz. Adem’den sonraki ikinci atası sayılan Nuh ve üç oğlunun soyundan türemiştir.²⁴

Kur’an’ı Kerim ise Tevrat’ın açıklamasından ayrılır: “...ve hakkında sözü geçenler hariç olmak üzere âileni ve insanları gemiye yükle” (Hûd, 40) buyruğu gereğince Hz. Nuh âilesinden ve kavminden insanları gemiye almıştır. Hatta kendisine inanmayan oğullarından biri, su yükselirse dağlara ve yükseklerle kaçabileceği düşüncesiyle gemiye binmemiş ve dalgalar içine sürüklenerek boğulmuştur.²⁵ Onun için dua etmek isteyen babasına da izin verilmemiştir.²⁶ Tevrat’ın aksine Kur’an’a göre, Nûh’un karısı da inanmayanlardan olduğu için gemiye binmemiş ve boğulanlardan olmuştur.²⁷

Gemiye, çoğu toplumun aşağı sınıflarından, inanan erkek ve kadınlar binmiştir. Tufan öncesi, kavminin ileri gelenleri Nuh’tan inanan aşağı sınıfla ilişkisini kesmelerini istediklerinden, O da: “*Ben onları kovarsam Allah’tan beni kim kurtarabilir, bana kim yardım eder*”²⁸, diyerek inanmayanların tekliflerini reddetmiştir. Bu sebeple ilâhî emir gereği, gemiye yalnız inananları almıştı. Daha sonraları insanlığa gönderilen peygamberlerin çoğu onların neslindedir. Bu hususu Kur’an “... peygamberliği de, kitabı da onların nesillerine verdi...” (Hadid,26) buyruğuyla açıklıyor. Yine Hz. İbrahim ve Hz. Muhammed’in de Hz. Nuh’un soyundan olduklarına işaret ediyor.²⁹ Peygamberimizin hitap ettiği Hicaz halkının da, gemide taşınanların soyundan geldiği Kur’an’ın açıklamasından anlaşılıyor (İsrâ,3).

Geminin dışında kalan Nuh kavmi mensuplarının ise, hepsi boğulmuştur. Kur’an “*Onun, âyetlerimizi yalanlayan kavminden biz öcünü aldık. Hakikat onlar kötü bir kavimdiler. Biz de işte topunu birden (suda) boğduk*” (Enbiya, 77), buyuruyor. Burada gemi dışında kalan yeryüzünün tüm canlılarının boğulduğuna dair bir işaret yoktur. Ancak Hz. Nuh’un “*Yerde kâfirlerden yurt tutan hiç kimseyi bırakma*” (Nûh, 26) duası ise, onun kendi kavmi için geçerli olmuştur, nitekim “*onun âyetlerimizi yalanlayan kavminden öcünü aldık, hakikat onlar kötü bir kavimdiler, Biz de işte topunu birden (suda) boğduk*” (Enbiya,77) âyeti duanın kabul gördüğünü ve duanın muhatabının Nûh kavmi olduğunu açıkça gösteriyor.

²³ Tekvin, VI,8; VII,7.

²⁴ Tekvin, X. Bölüm.

²⁵ Hûd, 42-43; Mi’minun, 27.

²⁶ Hûd, 46-47.

²⁷ Tahrim, 10.

²⁸ Hûd, 27-31; Şuara, 111-114.

²⁹ Hâkka, 211.

b. Gemiye Alınan Hayvanlar:

Tevrat gemiye yeryüzünün tüm hayvan türlerinden, aslandan file, yılandan akrebe, sivri sinekten kartala kadar, uçan, sürünen, koşan hayvanlardan belirli oranda alındığını haber veriyor.³⁰ Bu hususta, temiz hayvanlardan 7'şer çift, murdar hayvanlardan 2'şer çift, kuşlardan 7'şer çift olmak üzere gemiye alınan hayvanların sayıları hakkında bilgi veriyor.³¹

Kur'an'a göre ise, gemiyi yapması, tandırdan sular kaynayınca, yani Tufanın başlamasıyla beraber, her cinsten birer çift hayvanı gemiye alması tavsiye ediliyor.³² Ancak Tufan başladıktan sonra gelen emir ışığında, dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşayan hayvanlardan birer çift aramak, onları felaketin başladığı Tufan bölgesine ve gemiye getirmek pek mâkûl görünmüyor. Zaten onları toplamaya ne zaman olur, ne de imkân. Bunun anlamı, kendine inanan insanları gemiye aldığı gibi, kendi tasarrufunda olan çiftliğinin küçük ve büyük baş hayvanlarından damızlık olmak üzere birer çift gemine al, demektir. Tevrat'ın dediği gibi olsaydı, Kur'an ona işaret ederdi. Çünkü vahşiler de dahil, sürünen, yürüyen, uçan hayvanların bir yere doldurulması, yiyeceklerinin temini vs. çok büyük mucizevi olaylardır ki, böyle olsaydı Kur'an mutlaka zikrederdi. Kendi oğlu ve karısı Nuh'un sözünü dinlememişken, nasıl olur da yılanlar, kaplanlar vs. gemiye doluşurlar? Kur'an bunu doğrulamıyor ve Tevrat'a sızan efsanevi tasavvurları nesh ediyor, düzeltiyor. Gemiye alınan hayvanlar, koyun, keçi, sığır vs. gibi evcil hayvanlar olmalıdır. Bunların da binlerce yıl öncesinden evcilleştirildiğini biliyoruz.

Tufan'ın Süresi ve Zamanı

Tevrat Tufan'ın 40 gün ve 40 gece sürdüğünü söyler.³³ Bu sürede dünya sularla dolar, en yüksek dağların üzerini aşar ve her yeri sular kaplar. 150 gün dünya denizlerden ibaret olur. Daha sonra sular alçalmaya başlar, 7. Ayda dağların tepeleri görünür ve ayın 17. gününde gemi Ağrı Dağı üzerine oturur.³⁴ Sular 10. aya kadar daha da çekilir. Ve 10. ayın başında diğer dağların da tepeleri görünmeye başlar. Bir yılın sonunda yer yüzündeki sular kurur ve Tufan sonrası 1. Yılın 2. Ayının 17. sinde gemidekiler dışarı çıkarlar.³⁵

Kur'an ise, Tufan'ın ve geminin yüzme süresi hakkında açıklamada bulunmaz, herhangi bir takvim vermez. Bu konuda Müslüman yazarların kaynak göstermeden anlattıkları haberler tamamen Tevrat ve Talmud kaynaklıdır. İsrailiyattır.

Tufan'ın ne zaman meydana geldiği konusunda ne Tevrat'ta ne de Kur'an'da açık bir ifade vardır. Ancak dolaylı bilgilerden hareketle bazı bilinmeyenlere ulaşma teşebbüsü olmuştur. Ortadoğu Arkeolojisiyle ortaya çıkan çivi yazılı metinlerdeki Tufan hikâyelerinin yazıya geçiriliş tarihleri M.Ö. 2000 yıllarından daha öncelere gitmez.³⁶ Anlatılan hikâyeler Mezopotamya'da yaşanan büyük bir su baskını olayını sanatkarların efsaneleşmiş bir şekilde anlatması olabileceği gibi, Nuh Tufan'ı ile bölgesel motiflerin sanatkarlar elinde sentezlenmiş anlatımları da olması muhtemeldir. Bu yöndeki folklorik değerli çalışmaları takdirle karşılıyoruz.³⁷ Ancak gayemiz halk kültürü ve edebiyatı ile ilgili bir araştırma değil, fiili durumla ilgili hakikatleri bulmak olduğu için, vahye dayalı haberlere dönmek gerekir.

³⁰ Tekvin, VII, 17-23.

³¹ Tekvin, VI, 19-22; VII, 14-16.

³² Mü'minûn, 27.

³³ Tekvin, VII, 4, 12-13.

³⁴ Tekvin, VIII, 5.

³⁵ Tekvin, VIII, 5-16.

³⁶ Aksoy, Bilal, Çağdaş Bilimler Işığında Nuh'un Gemisi ve Tufan, Ankara 1987, 49.

³⁷ Aksoy, Çağdaş Bilimler Işığında. İsimle çalışmasına bakınız!

a. Tevrat Haberlerine göre, Hz. Nuhun torunu Azer'in oğlu İbrahim Tufandan 292 yıl sonra doğmuş ve büyük dedesi Nuh'un yanında büyümüştür.³⁸ Bu haberlerden hareketle Tufan'la ilgili bir tarih tespiti yoluna gidilmiş ve Süryani Rahip Aziz Günel, Nuh'un gemisinin M.Ö.2347 yılında Kardo (Cûdî) dağına oturduğunu hesap etmiştir.³⁹ Batılı ilahiyatçılar Tufan'ın M.Ö. 22. ve 21. Yüzyıllarda olabileceğini düşünmüşlerdir.⁴⁰ Bunlar Tevrat'a dayalı hesap ve yorumlardır.

b. Kur'an'a Göre (Kamer, 13) ise, Hz. Nuh ve inananlar "*Tahtalar ve çivilerle yapılmış gemi üzerinde*" ("**alâ zâti elvâbin ve dusurîn**") taşınmışlardır. Burada **elvâb** tahtalar, **dusur** çiviler olarak tercüme edilmiştir. Elmalılı H. Yazır, âyeti "*tahtalı ve çivili bir şeye bindirdik*" şeklinde tercüme etmiştir. Yine elvâb levh kelimesinin çoğuludur. Levh, her neden olursa olsun tahta gibi yassı olan şeye denir. Dusur da, disar'ın çoğuludur. **Disâr** geminin levhalarını birbirine bağlayan bağ, kenet, perçin (çivi) veya halata denir. Zât-i elvâb ve dusûr'dan maksat gemidir..." diye açıklamıştır.⁴¹ Kur'an'ın ifade ettiği gibi Hz. Nuh gemisinin yapımında "tahta" ve "çivi" kullanmıştır (Kamer, 13). Yani gemi, tahta levha ve madensel çivi yapma teknolojisinin bulunduğu bir devirde inşa edilmiştir. Ağacın kesilebilmesi, tahta levha haline getirilebilmesi, bunları tutturacak çivinin kullanılabilmesi için, sert madenlerin, en azından bakır veya bronzun keşfedilmiş olması; gemi yapma tekniğinin ve kavramının biliniyor olması gerekir. Bunların tarihi gelişimini bilirsek, problemin çözümüne biraz daha yaklaşmış oluruz. Eski çağların süper ülkesi Mısır'da M.Ö. 4. Bin yılda ilkel gemi yapımı ve bakır-kalay alaşımı bronz yapımı biliniyordu.⁴² Yine M.Ö. 3400-3100 yıllarındaki Ak Deniz'de sahil boyunca ve Nil nehrinde dolaşabilen basit gemilerin yapıldığı, ticaret ve taşımacılıkta kullanıldığı biliniyordu.⁴³ Bunlar Lübnan'dan Mısır'a kereste taşıyorlardı. Yapımlarında tahta ve madeni çivi kullanılıyordu.⁴⁴ Bakır işçiliğinin gelişmesine paralel, ağaç ve tahta işçiliği de gelişmişti.⁴⁵ Normal gemilere, M.Ö. 3. bin yıl başları ile 4. bin yıl sonlarından itibaren rastlanır.⁴⁶

Bu durumda Hz. Nuh'un gemisini yapabilmesi, tahta ve çivi kullanabilmesi M.Ö. 3500 yıllarından daha öncelere gitmesi tarih ve arkeoloji ilmine göre mümkün değildir. Tahta ve çivi kullanmak o çağlar için ayrıcalıklı bir özellik olmalı ki, Kur'an bunu zikretmek ihtiyacı duymuştur. Bu gemi içinde insanları, hayvanları ve gıdalarını haftalarca veya aylarca taşıyabilecek kapasitede olmalıdır. Hele İrem şehrinin bulunduğu Filistin bölgesinin teknolojide Mısır ve Mezopotamya'dan çok daha gerilerde olduğu dikkate alınır, bu tarih daha da gerilere gider. Tefsirlerdeki geminin eni, boyu ve yüksekliği ile ilgili haberler, Tevrat'a dayanan İsrâiliyat haberleridir.⁴⁷ Tasavvur edilen büyüklükleri ifade için kullanılmış hayal ve anlatım özelliği olmalıdır. Kur'an'da Tevrat'taki gibi ölçü ve plân haberleri yoktur.

Arkeoloji, tahta ve çivinin kullanıldığı Bronz Çağında, (Hz. Nuh'un yaşadığı) Edom bölgesinin M.Ö. 2700'lü yıllarda insanlardan birden bire boşalıverdiğini ve daha sonra da bölgeye M.Ö. 2600'lü yıllarda boylu-boslu insanların göç edip yerleştiğini söylüyor.⁴⁸ Bu bilgiler dikkate alınır, Tufan'ın M.Ö. 2700'lü yıllarda olma ihtimali kuvvet kazanıyor. Kur'an'ın yer ve tarihe ışık tutan işaretleri ile, arkeolojik bilgiler birbiriyle örtüşüyor. Bilimsel şahitlerin sayısının artması, nakli ve akli bilgilerin birbirini tamamlaması

³⁸ Tekvin, XI,10-32.

³⁹ Günel, Aziz, Türkiye Süryaniler Tarihi, 29; Aksoy, 91.

⁴⁰ Bucaille, Maurice, Tevrat, İnciller ve Kur'an, ter. M.Ali Sönmez, Konya, 1979, s.61.

⁴¹ Yazırlı, Elmalılı Hamdi, Hak Dini Kur'an Dili, Zaman, c.VII, 348-349.

⁴² Childe, 53.

⁴³ Childe, 58, 72, 80.

⁴⁴ Childe, 75-79.

⁴⁵ Childe, 86.

⁴⁶ Childe, 93-95.

⁴⁷ Tekvin, VIII,4.

⁴⁸ Vaux,53.

kanaatimizi güçlendiriyor. Kanaatimizce, Tevrat tefsircilerinin hesapları da 3-4 asır farkla aynı dönemlere işaret ediyor. Bu bilgiler Ad kavminin bölgeye göçüne ve yaşadığı yıllara da ışık tutmuş oluyor.

Geminin Karaya Oturduğu Yer:

Tufan sonrası geminin karaya oturduğu yer hakkında Tevrat ve Kur'an arasında bazı ayrılıklar vardır. Tevrat bu yerin “**Ağrı**” dağı⁴⁹ veya “**Kardo**”⁵⁰ olduğunu söylerken, Kur'an “**cûdî**” diyor. Bu isimleri taşıyan dağların her ikisi de Hz. Nuh'un Tufan sonrası yerleştiği, yaşadığı rivayet edilen Mezopotamya'nın kuzeyindeki yüksek dağlardır. Biri Fırat havzasının yüksek dağlarından Ağrı, diğeri Dicle havzasının yüksek dağlarından Cûdî'dir.

Acaba Hz. Musa'ya Tevrat indiği devirlerde (M.Ö.13.yy.), yâni günümüzden 3200-3300 yıl önce Nil vadisinden Sîna'ya geçen İsrail Oğulları kendilerinden yaklaşık 2000 km. uzaktaki Kafkas dağlarının en yükseği Ağrı'ya veya Kuzey Mezopotamya'nın Cûdî'sini (Kardo'sunu) biliyor muydu? Veya bu isimler 1500 veya 3000 sene önce de aynı dağların isimleri miydi? Allah Hz. Musa'ya nerede olduğunu bilmediği bir ismi mi vahyetmişti? Niçin dünyanın en yüksek dağı Himalaya'ya değil de, Anadolu'daki iki dağa bu isimler verilmişti, bilmiyoruz.

Kur'an'ın Hûd, 44. Âyetinde “*Gemi, cûdî üzerine oturdu...*” buyruluyor. Müfessirler **cûdî**'nin neresi olduğu konusunda çeşitli görüşler ileri sürmüşlerdir. Daha çok Tevrat'taki gibi bir dağ ismi olabileceği ihtimali üzerinde durmuşlar ve Cûdî isimli bir dağ aramışlardır. Elmalılı Hamdi Yazır bu görüşleri şöyle özetlemiştir: “Cûdî, engince bir dağdır ki, Musul'da denilmiş, El-Cezire'de, Amid'de, Şam'da denilmiş... Bir de denilmiştir ki, Cûdî isimli bir dağ Hicaz, Filistin ve Kuzey Mezopotamya bölgeleri üçgeninde aramışlardır. Ancak kesin bir karar veremeyip, bazıları Hz. Nuh'a yakışır yüksek bir dağ bulmaya çalışırken, bazıları da bu kelimenin ‘özel isim olmadığı’, her hangi bir ‘dağ’ anlamında bir cins isim olduğu kanaatine varmışlardır. Günümüz ilim adamları da bu görüşleri nakletmekle kendilerinin de kesin bir kanata varamadıklarını zımnen ortaya koymaktadırlar”⁵¹

Kanaatimizce problemin çözümünü yine de Kur'an'ın kendi içinde aramak gerekir. Nitekim dışında arayanlar, Tevrat'tan esinlenerek özel bir “dağ” bulmaya çalışmışlar, akla uygun bir çözüme ulaşamamışlardır. Halbuki Kur'an'ın açıklamasına göre, Hz. Nuh gemisinin oturmasını istediği yer hakkında şöyle dâa eder: “*Rabbim beni bereketli bir yere indir. Sen konuk ağırlayanların en hayırlısısın*” (Müminûn, 29). Hz. Nuh'un duasını kabul eden Allah da onu **cûdî**'ye indirir. Kelimenin özel isim olduğuna dâir elimizde kesin bir delil olmayan bu kelimeyi, normal sözlük anlamında alırsak, kelimenin Arapçadaki **CVD** kökü “bereketli, münbit, iyi yer” anlamına gelir⁵². Cûdî ise, CÛD kökünden nispet sıfatı olur. O zaman “bereketli, münbit, iyi yer” anlamına gelir ki, âyetteki “**münzelen mubareken**” (Mü'minûn, 29) duasıyla örtüşür. İki ayet birbirini tamamlar. Yani Hz. Nuh'un gemisi tufan sonrası, *ziraat edilip, hayvanlarını besleyebilecekleri, bereketli ve verimli bir yere indirilmiş*, anlamı ortaya çıkar. Bu iki âyet birlikte düşünülürse, **cûdî** kelimesinin özel bir yer veya özel bir dağ ismi değil, nispet sıfatı, bereketli münbit bir yer olduğu anlaşılır. Yâni Hz. Nuh'un gemisi Tufan sonrası bereketli bir toprak üzerine oturmuştur.

Netice: Hz. Nuh ve kavmi muhtemelen günümüz Filistin bölgesinde Lût gölünün güneybatısında Eski Ahid'de Edom olarak bilinen bölgede M.Ö. 2700'lü yıllarda, bronz devrinde yaşamış olmalıdır. Zamanın yaygın putperestliği onlar arasında da yaygındı ve

⁴⁹ Tekvin, VIII,4.

⁵⁰ Aksoy, 91, 174.

⁵¹ Konuyla ilgili çeşitli ansiklopedilerdeki maddelere bakınız!

⁵² Wehr, Hans, Dictionary of Modern Written Arabic, III. Baskı New York, s.146.

Mezopotamya ve Mısır'daki gibi güneşe, aya ve diğer yıldızlara ve onları temsil eden putlara tapıyorlardı. İnanç sistemleri çevredeki putperest ülkelerden pek farklı değildi. Kendilerine peygamber olarak gönderilen Hz. Nuh Allah'ın bir tek olduğunu öğretmeye çalışıyordu. Kavmi ise, onu reddetmiş ve ölümlle tehdit etmişti. Allah da kendilerine gönderilen bu peygamberi ölümlle tehdit eden kavmi azgınlıklarının cezası olarak ve çevre bölgelere ibret için Tufan felaketiyle yok etmişti. Ancak bu felaket Nuh kavmiyle sınırlı kalmış, dünyanın diğer bölgelerindeki insanları hikâyesi dışında etkilememiştir. Kur'an Sâmi kavimler ve aralarında çıkan peygamberlerin onunla gemide bulunup kurtulanların soyundan olduğunu haber veriyor. Konuya getirdiği bu açıklamalarla hem inanmayanlara nasihat, hem de Tevrat'ın içine sızan efsanevi tasavvurları tashih etmiş, yanlışlıklarının tartışmasına girmeden doğrularını açıklamış oluyor.